

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของการจัดทำรายงาน

ตามที่ บริษัท แบล็คซี จำกัด ได้ยื่นเรื่องขออนุญาตในการดำเนินการทำเหมือง โครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินบะซอลต์ เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง คำขอประทานบัตรที่ 43/2538 ตั้งอยู่ที่ ตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นโครงการที่เข้าข่ายต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนการพิจารณา รายงานสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เสนอรายงานให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการเหมืองแร่ และมีมติให้ความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการดังกล่าว ทั้งนี้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแจ้งผลการพิจารณา รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและกำหนดให้ทางโครงการปฏิบัติตามเงื่อนไขมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามหนังสือที่ วว 0804/7558 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2540 ดังเอกสารแนบ 1 โครงการได้รับอนุญาตเป็นประทานบัตรที่ 23273/15241 เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2542 ถึงวันที่ 23 พฤษภาคม 2548 มีอายุประทานบัตร 6 ปี ดังเอกสารแนบ 2

ต่อมาโครงการได้มีการยื่นเรื่องเพื่อขอต่ออายุใบอนุญาตประทานบัตร โดยการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมประกอบการยื่นเรื่องต่อใบอนุญาตประทานบัตรต่อกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ โดยผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินบะซอลต์ เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง คำขอต่ออายุประทานบัตรที่ 2/2547 กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้ให้ความเห็นชอบกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามหนังสือที่ อก 0507/6527 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2548 ดังเอกสารแนบ 3 และได้รับอนุญาตต่ออายุประทานบัตรออกไปอีก 10 ปี ตั้งแต่วันที่ 24 พฤษภาคม 2548 ถึงวันที่ 23 พฤษภาคม 2558 ปัจจุบันได้รับอนุญาตให้ต่ออายุประทานบัตรออกไปอีก 9 ปี ตั้งแต่วันที่ 24 พฤษภาคม 2558 ถึงวันที่ 23 พฤษภาคม 2567 แสดงดังเอกสารแนบ 4

ดังนั้น บริษัท แบล็คซี จำกัด จึงได้มอบหมายให้ บริษัท ไมน์ เอ็นจิเนียริง คอนซัลแตนท์ จำกัด จัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน และแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามเงื่อนไขที่เห็นชอบตามรายงาน

1.2 รายละเอียดของโครงการโดยสังเขป

1.2.1 รายละเอียดโครงการ

ชื่อโครงการ	โครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินบะซอลต์ เพื่อ อุตสาหกรรมก่อสร้าง
เจ้าของโครงการ	บริษัท แบล็คซี จำกัด
สถานที่ตั้งโครงการ	ตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์
ขนาดที่ตั้งโครงการ	เนื้อที่ 277-2-68 ไร่
โครงการได้รับอนุญาตประทานบัตร	ประทานบัตรที่ 27273/15241 ได้รับอนุญาตให้ต่ออายุ ประทานบัตรต่อไปอีก 9 ปี ตั้งแต่วันที่ 24 พฤษภาคม 2558 ถึงวันที่ 23 พฤษภาคม 2567
ได้รับอนุญาตประทานบัตรเลขที่	27273/15241

1.2.2 ตำแหน่งที่ตั้งโครงการ

พื้นที่ประทานบัตรที่ 27273/15241 ของบริษัท แบล็คซี จำกัด ปรากฏในแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน 1 ต่อ 50,000 ของกรมแผนที่ทหาร ลำดับชุดที่ L7018 ระวาง 5538 II อยู่ระหว่างพิกัดฉากสากล (UTM) ระหว่างเส้นกริดตั้งที่ 267000-268000 ตะวันออก และเส้นกริดนอนที่ 1610000-1612000 เหนือ อยู่ในเขตการปกครองของตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ แสดงดังรูปที่ 1-1

1.2.3 ลักษณะภูมิประเทศ

1) ลักษณะภูมิประเทศบริเวณพื้นที่โครงการ

พื้นที่โครงการตั้งอยู่บริเวณพื้นที่ราบเชิงเขาอังคาร ซึ่งบริเวณดังกล่าวมีความสูงประมาณ 240 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง สภาพปัจจุบันเป็นพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแร่แล้วประมาณ 70 ไร่ ส่วนบริเวณที่ยังไม่ได้เปิดทำเหมืองพบเป็นพื้นที่ที่ถูกปกคลุมด้วยป่าโปร่ง มีไม้ยืนต้นขนาดเล็กขึ้นปกคลุมอยู่บ้างแต่ไม่มากนัก ดังรูปที่ 1-2

2) ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณพื้นที่โครงการ

จากการสำรวจพื้นที่ปัจจุบันพบว่า พื้นที่โครงการได้มีพื้นที่ผ่านการทำเหมืองไปแล้วประมาณ 70 ไร่ โดยเป็นการเปิดทำเหมืองแบบขั้นบันได บริเวณตอนใต้ ตอนกลาง และบริเวณทางด้านตอนเหนือของพื้นที่ประทานบัตร จึงทำให้เกิดชุมชนเหมือง นอกจากนั้นยังพบว่าพื้นที่ที่ถูกปกคลุมด้วยป่าโปร่ง มีไม้ยืนต้นขนาดเล็กขึ้นปกคลุมอยู่บ้างแต่ไม่มากนัก แสดงดังรูปที่ 1-2

3) ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบพื้นที่โครงการ

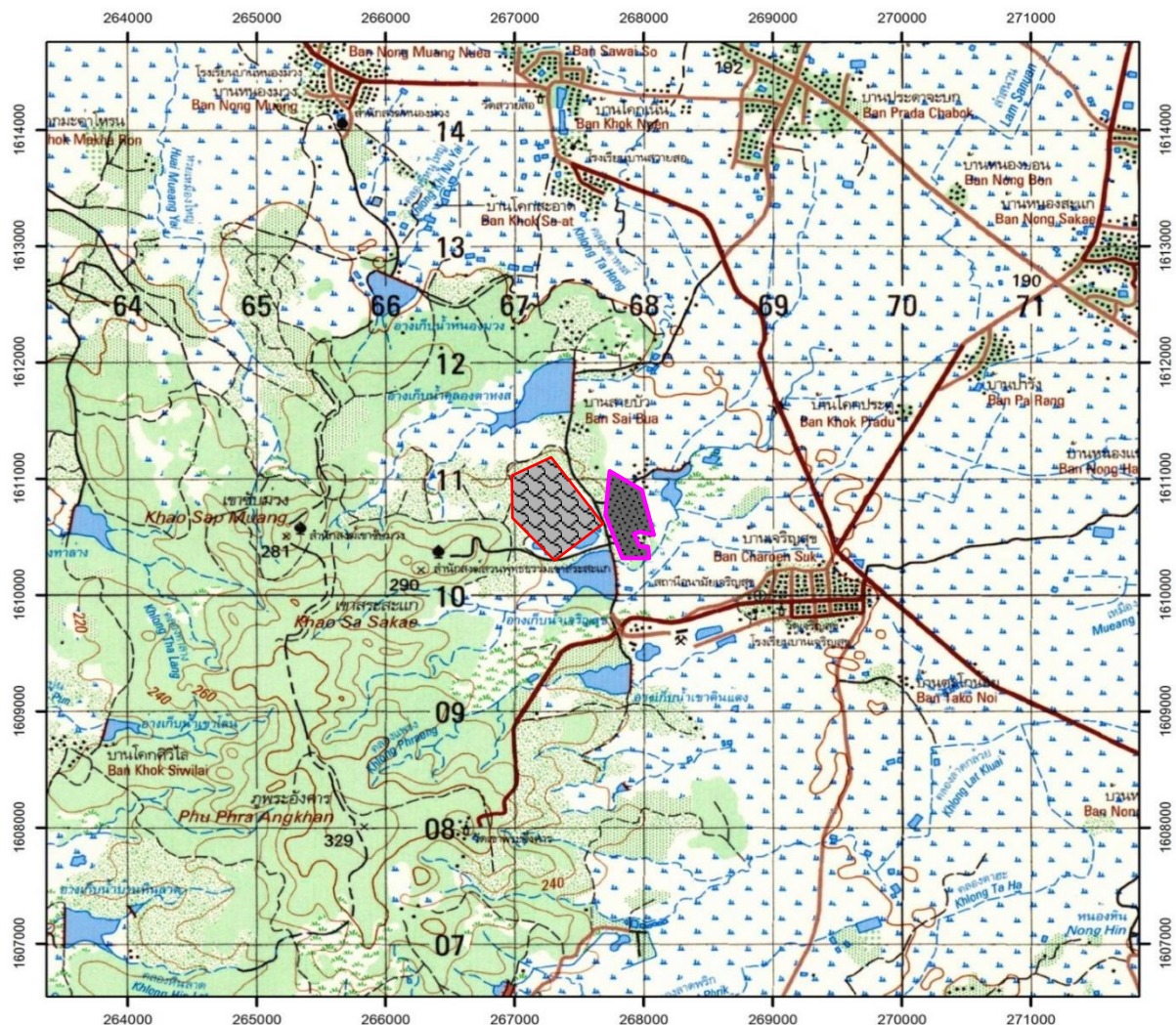
บริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการมีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ รายละเอียดดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	พื้นที่ ไร่ นา และที่รกร้างว่างเปล่า
ทิศใต้	ติดต่อกับ	พื้นที่ ไร่ นา และที่รกร้างว่างเปล่า
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	พื้นที่ ไร่ นา และที่รกร้างว่างเปล่า
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ป่าสงวนเขาอังคาร

1.2.4 การคมนาคมเข้าสู่พื้นที่โครงการ

การคมนาคมเข้าสู่พื้นที่โครงการสามารถเดินทางได้โดยสะดวกโดยรถยนต์ จากตัวอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ไปตามทางหลวงหมายเลข 348 ประมาณ 1.5 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายไปตามถนน รพช. ประมาณ 13 กิโลเมตร จะถึงพื้นที่โครงการ ดังรูปที่ 1-3

รูปที่ 1-1 แสดงจุดที่ตั้งโครงการ

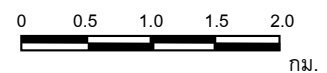
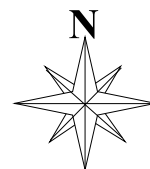
สัญลักษณ์

ประธานบัตรที่ 27273/15241 ของ บริษัท.แบล็คซี จำกัด

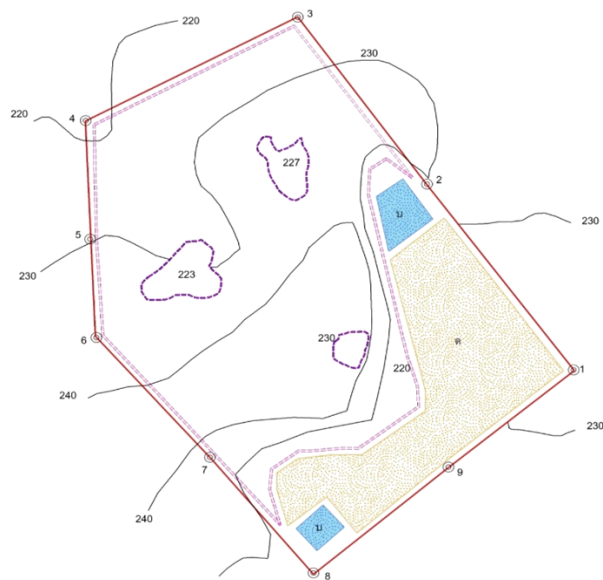

คำขอต่ออายุประธานบัตรที่ 2/2549 ประธานบัตรที่ 27253/15240

ที่มา: กรมแผนที่ทหาร (2542) แผนที่ภูมิประเทศ มาตรฐาน 1:50,000 ลำดับชุด L7018 ระวัง 5538 II

รูปที่ 1-2 แสดงลักษณะภูมิประเทศบริเวณพื้นที่โครงการ

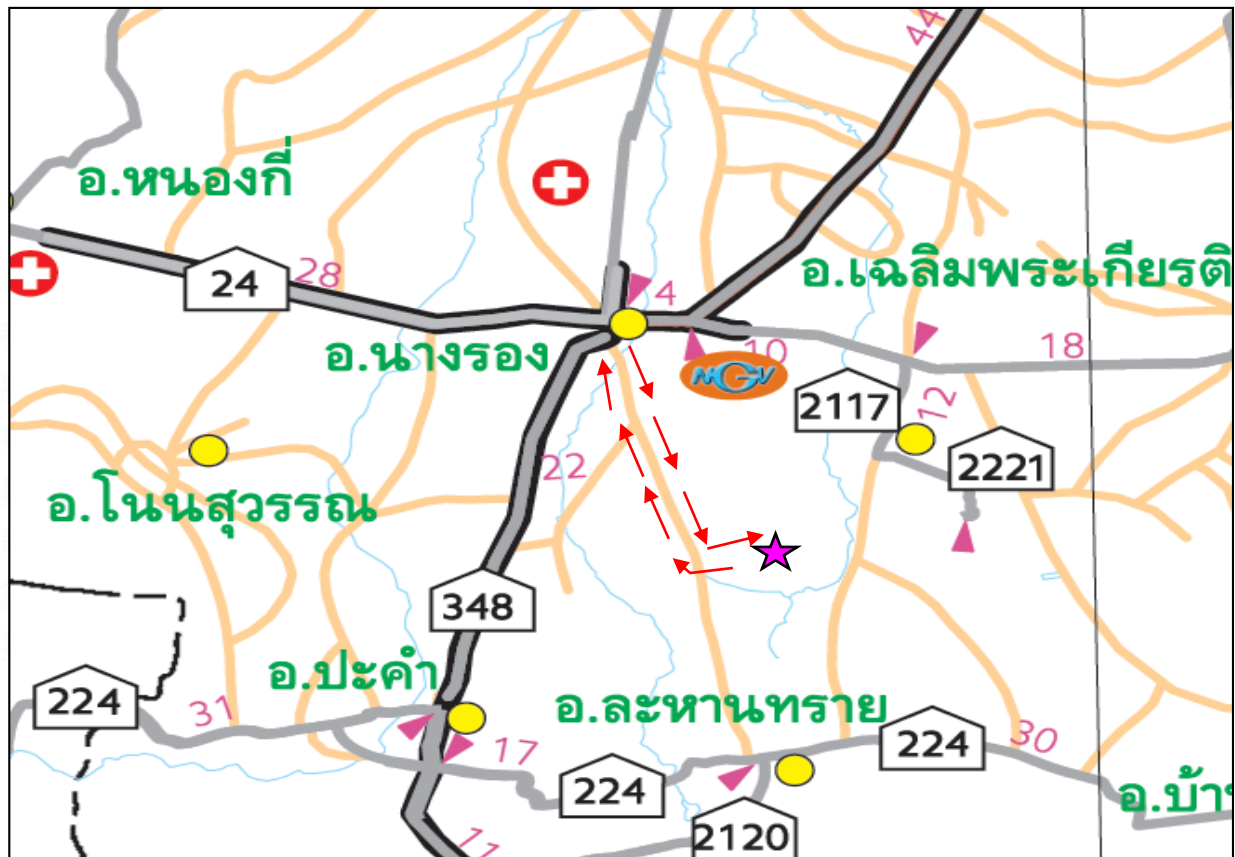
สัญลักษณ์

	ขอบเขตประทานบัตร		พื้นที่ผ่านการทำเหมือง
	เส้นชั้นความสูง (ม.รทก.)		ขอบเขตการทำเหมือง
	ที่เก็บกองเปลือกดินและเศษหิน		หลักหมุด
	บ่อตักตะกอน		

ที่มา: www.google earth.com, 2564 และการสำรวจของภาคสนาม

รูปที่ 1-3 แสดงการคมนาคมเข้าสู่พื้นที่โครงการ

สัญลักษณ์

พื้นที่โครงการ

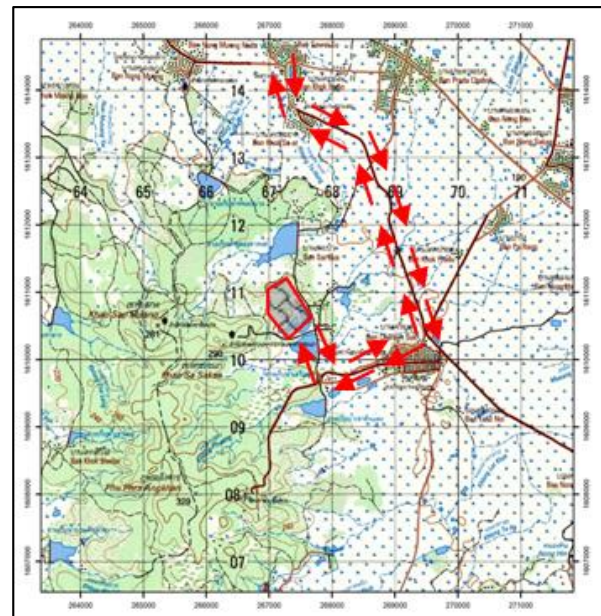
เส้นทางเข้าสู่พื้นที่โครงการ

พื้นที่โครงการ (ปะทานบัตรที่ 27273/15241)

เส้นทางเข้า-ออกพื้นที่โครงการ

ที่มา: กรมทางหลวง (2561) แผนที่ทางหลวงภาคใต้ และการสำรวจของภาคสนาม

1.2.5 กิจกรรมของโครงการ

1) การวางแผนการทำเหมืองและการออกแบบการทำเหมือง

เนื่องจากพื้นที่ประทานบัตรเป็นเนินเขาไม่สูงมาก จึงเลือกการดำเนินการทำเหมืองโดยวิธีเหมือง
ทาบ โดยเริ่มทำเหมืองจากบริเวณที่สูงที่สุด ประมาณ 225 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง แล้วลดลง
มาถึงที่ระดับ ความสูงประมาณ 220 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ในเบื้องต้นจะตัดเส้นทางขนส่ง
ไปจนถึงบริเวณพื้นที่เริ่มทำเหมืองซึ่งอยู่บริเวณพื้นที่จุดสูงสุด สำหรับพื้นที่เก็บกองเปลือกดิน ซึ่งจะ
เตรียมไว้รวมทั้งคุรระบายน้ำ จัดสร้างคันทำนบดินและบ่อดักตะกอน ไว้บริเวณชุมเหมืองทางด้านทิศ
ตะวันออกเฉียงใต้ โดยการทำเหมืองจะกำหนดให้เป็นชั้นบันไดความสูงไม่เกิน 7.5 เมตร และความกว้าง
ประมาณ 7-7.5 เมตร และรักษาความลาดชันรวม (Overall Slope) ไม่เกิน 45 องศา

2) การใช้วัตถุระเบิด

การผลิตแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินบะซอลต์จะมีการระเบิดหินให้เป็นชั้นบันได จะใช้เครื่องเจาะ
ไฮโดรลิกขนาดดอกเจาะ 3 นิ้ว ออกแบบให้มีความสูงประมาณ 7.5 เมตร เจาะรูตั้งฉากหรือเอียงจาก
แนวตั้งไม่เกิน 10 องศา ความลึกของรูเจาะประมาณ 7 เมตร ระยะอัดปิดประมาณ 2.5 เมตร ระยะต่ำ
กว่าพื้น 0.75 เมตร ระยะระหว่างหน้าผาหรือแถวระเบิดประมาณ 2.5 เมตร ระยะห่างระหว่างรูเจาะใน
แถวประมาณ 2.5 เมตร ใช้วัตถุระเบิดไม่เกิน 150 กิโลกรัมต่อจันทะถ่วง สัดส่วนการใช้วัตถุระเบิดจะ
ใช้ Dynamite ประมาณ 8 เปอร์เซ็นต์ของวัตถุระเบิดทั้งหมด ส่วนที่เหลือจะเป็น AN-FO ซึ่งเป็น
ส่วนผสมระหว่างปุ๋ยแอมโมเนียมไนเตรทกับน้ำมันดีเซลในอัตราส่วน 94:6 โดยน้ำหนัก

3) การจัดการเปลือกดินเศษหิน และมูลดินทราย

เนื่องจากพื้นที่ทำเหมืองส่วนที่เป็นผิวดินเหลือประมาณ 69 ไร่ ซึ่งมีเปลือกดินหนาประมาณ 1-2
เมตร ในการทำเหมืองจะต้องทำการเปิดหน้าดินเหล่านี้ออกก่อนที่จะทำการผลิตแร่ได้ ดังนั้นจะเตรียม
พื้นที่เก็บกองเปลือกดินไว้บริเวณชุมเหมืองเดิมพื้นที่ประมาณ 50 ไร่ เก็บกองสูงไม่เกิน 5 เมตร
นอกจากนี้ยังได้ทำการขุดคุ้ระบายน้ำ สร้างคันทำนบ และบ่อดักตะกอน ไว้สำหรับรองรับน้ำฝนด้วย

4) การใช้น้ำในการทำเหมือง

ในการทำเหมืองแร่ของโครงการจะทำเหมืองโดยวิธีเหมืองทาบ ไม่จำเป็นต้องใช้น้ำในการทำ
เหมือง แต่จะมีการใช้น้ำบางส่วนในการช่วยลดปัญหาที่คาดว่าจะเกิดจากกิจกรรมเหมือง เช่น การลด
การฟุ้งกระจายของฝุ่นละอองตามเส้นทางลำเลียงแร่บริเวณหน้าเหมือง หรือบริเวณอื่นใดที่คาดว่าจะ
เกิดฝุ่นละออง ทั้งนี้แหล่งน้ำที่จะนำมาใช้คือบ่อบาดาลและบ่อดักตะกอนในพื้นที่ประทานบัตร

5) มาตรการรักษาความปลอดภัย และส่งเสริมสวัสดิภาพคนงาน

- จัดให้มีการปฐมพยาบาลขั้นต้น และมีรถพยาบาลสำหรับนำคนเจ็บส่งแพทย์โรงพยาบาลได้
ตลอดเวลา
- จัดให้มีน้ำดื่ม น้ำใช้ ที่พักอาศัยและส้วมที่ถูกสุขลักษณะแก่คนงานภายในเขตเหมืองแร่
- มีอุปกรณ์ป้องกันภัยที่เหมาะสม สำหรับคนงานที่ปฏิบัติงานในบริเวณที่อาจมีอันตราย เช่น
หมวกนิรภัย รองเท้านิรภัย ถุงมือ เครื่องป้องกันฝุ่น อุปกรณ์ป้องกันตา อุปกรณ์ป้องกันหู
- จัดให้มีการอบรมความปลอดภัยแก่คนงาน และผู้ควบคุมการดำเนินงานเป็นประจำ
- ปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2513) และกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 50 (พ.ศ. 2525)
ว่าด้วยการให้ความคุ้มครองแก่คนงานและความปลอดภัยแก่บุคคลภายนอกโดยเคร่งครัด

1.3 แผนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

การดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามเงื่อนไขแนบท้ายประทานบัตรโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินบะซอลต์ เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง ประทานบัตรที่ 27273/15241 ของบริษัท แบล็คซี จำกัด แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

1.3.1 แผนการตรวจสอบมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ทางโครงการได้มอบหมายให้ บริษัท ไมน์ เอ็นจิเนียริง คอนซัลแตนท์ จำกัด เป็นผู้ตรวจสอบรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน และแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามเงื่อนไขแนบท้ายประทานบัตรที่กำหนดไว้ดังเอกสารแนบ 3 เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

1.3.2 แผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

สำหรับแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามเงื่อนไขมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามหนังสือที่ ออก 0507/6527 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2548 แสดงได้ดังตารางที่ 1-1 ทั้งนี้ผลการตรวจวัดจะเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานที่กำหนด เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

ตารางที่ 1-1 แผนการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม

คุณภาพสิ่งแวดล้อม	ดัชนีตรวจวัด	ความถี่	สถานีตรวจวัด
1. คุณภาพอากาศ	<ul style="list-style-type: none">ปริมาณฝุ่นละอองรวม (TSP)ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM-10)	ปีละ 2 ครั้ง ในช่วงเดือนเมษายน และพฤศจิกายน	1. วัดพิเศษสุธาราม 2. วัดสวายสอ 3. วัดพระอังคาร 4. โรงหินของโครงการ
2. ระดับเสียง	<ul style="list-style-type: none">ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (Leq 24 hr.)ระดับเสียงสูงสุด (L_{max})	ปีละ 2 ครั้ง ในช่วงเดือนเมษายน และพฤศจิกายน	1. วัดพิเศษสุธาราม 2. วัดสวายสอ 3. วัดพระอังคาร 4. โรงหินของโครงการ
3. ความสั่นสะเทือน	<ul style="list-style-type: none">ความเร็วอนุภาคสูงสุดค่าความถี่ค่าการขจัด	ปีละ 2 ครั้ง ในช่วงเดือนเมษายน และพฤศจิกายน	1. บ้านเจริญสุข 2. บ้านสวายสอ

ที่มา : ผลการพิจารณารายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการป้องกันแก้ไขสำหรับคำขอต่ออายุประทานบัตรที่ 2/2547 ตามหนังสือ ออก 0507/6527 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2548

หมายเหตุ: สภาพแวดล้อมของสถานีตรวจวัด

1. วัดพิเศษสุธาราม:

ตำแหน่งตั้งเครื่องตรวจวัดห่างจากพื้นที่โครงการไปทางทิศตะวันออก ประมาณ 1 กิโลเมตร สภาพแวดล้อมพื้นที่ข้างเคียง เป็นชุมชนบ้านเจริญสุข สภาพแวดล้อมข้างเคียงเป็นชุมชนที่พักอาศัย

2. วัดสวายสอ:

ตำแหน่งตั้งเครื่องตรวจวัดอยู่ในบริเวณวัดสวายสอ ห่างจากพื้นที่โครงการไปทางทิศเหนือประมาณ 2 กิโลเมตร สภาพแวดล้อมข้างเคียงเป็นชุมชนที่พักอาศัย

3. วัดพระอังคาร:

ตำแหน่งตั้งเครื่องตรวจวัดอยู่ในบริเวณวัดพระอังคาร อยู่ห่างจากพื้นที่โครงการไปทางทิศใต้ประมาณ 2.5 กิโลเมตร สภาพแวดล้อมข้างเคียงเป็นป่าชุมชน

4. บ้านเจริญสุข:

ตำแหน่งตั้งเครื่องตรวจวัด ตั้งอยู่ในชุมชนบ้านเจริญสุข อยู่ห่างจากพื้นที่โครงการไปทางทิศตะวันออกประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นชุมชนที่พักอาศัย

5. โรงโม่หินของโครงการ:

ตำแหน่งตั้งเครื่องตรวจวัดเป็นบริเวณสำนักงานของพื้นที่โครงการ สภาพแวดล้อมข้างเคียงเป็นพื้นที่ทำเหมืองมีกิจกรรมการทำเหมือง เช่น การไม่บดย่อยหิน ตักหิน และการขนส่งแร่